KNNV afd. Vriezenveen e.o.
September 2022 nieuwsbrief nr. 22

KNNV vereniging voor veldbiologie Afdeling Vriezenveen

Eerder uitgegeven nieuwsbrieven staan op onze website

Beste lezer,

We gaan al weer snel richting herfst. Weerkundig (dus niet astronomisch) begint deze zelfs al op 1 september. In de natuur is echter al weken bij veel bomen/struiken op vooral de zandgronden, het "herfstproces" op gang. Ik zag al krent en berk die al hun blad verloren.
Een ander verschijnsel is takbreuk door de droogte en hoge temperaturen.
De eiken hebben dit jaar overduidelijk een goed mastjaar met heel veel eikels. Bijzonder is dat op diverse plaatsen takbreuk optreedt door gewicht en hittedroogte.
Het kan zelfs leiden tot gevaarlijke situaties omdat het afbreken van takken onvoorspelbaar is.

In het kwartaalblad "Waver 't Vjenne" nr. 79 van de Vereniging Oud Vriezenveen staat een goed artikel over het ontstaan en het reilen en zeilen van de Educatieve Kruidentuin in het Herman Jansenpark te Vriezenveen. Deze is sinds 1991 ondergebracht bij onze KNNV afdeling. Een aantal gedreven vrijwilligers zorgen al die jaren via veel beheerwerk voor behoud van deze tuin. Ook de verkoop van planten en nestkastjes draagt bij om de lasten te verlagen.

Droog - droger - droogst
Ons "eigen meetpunt" qua oppervlakte waterpeil in het Veenschap deel aan het Hazenpad geeft ons sinds 2015 een goede indicatie hoe droog/nat het is. Wekelijks wordt het peil genoteerd. Het hoogste peil aldaar komt tot 10m87cm, daarboven loopt het gebied over.

De stand rond 1 augustus (week 34) was in die jaren:
2015: 10m68cm +NAP. Laagste peil dat jaar was 10m35cm in week 33
2016: 10m58cm +NAP. Laagste peil dat jaar was 10m36cm in week 42
2017: 10m33cm +NAP. Laagste peil dat jaar
2018: 10m13cm +NAP. Laagste peil dat jaar was 10m00cm in week 43
2019: 09m87cm +NAP. Laagste peil dat jaar 09m80cm in week 37-39
2020: 10m06cm +NAP. Laagste peil dat jaar was 09m96cm in week 33
2021: 10m43cm +NAP. Laagste peil dat jaar was 10m26cm in week 38
2022: 10m02cm +NAP. Laagste peil dit jaar wordt ergens 09mxx???cm
Door de grote droogte ontstaan in de veenpakketten ook forse scheuren. Hierdoor verandert de structuur van het veen terplekke van de scheuren in droge turf. Dit geeft meer wegzijging van water naar de ondergrond en zorgt voor blijvende schade aan het veenpakket.

Eind september hebben we de eerste excursie gepland voor paddenstoelen. Met bijzondere aandacht voor de vliegenzwam. Maar, mocht het zo droog blijven als tot nu toe, dan zal het nog een tijd zeer schaars blijven qua aantallen en soorten paddenstoelen. We wachten af!

Aan het Hazenpad nabij het veenmuseum en de schaapskooi ligt het nu ingerasterde kerngebied van het Veenschap. Hier helpt de kudde schapen van de Vereniging het Veenschap via begrazing mee aan het kort houden van de pijpenstrootje begroeiing en de opslag van bramen en berken. Op zowel 16 augustus als 17 augustus werden hier bij de kudde enkele schapen dood en aangevreten gevonden. Om er achter te komen wie de veroorzakers zijn, hebben BIJ12 medewerkers DNA materiaal afgenomen. Dit wordt onderzocht en hopelijk wordt dan duidelijk of dit een wolf of hond of ?? geweest is!

Voorzitter Herman Stevens

Landschapsbeheer op de Fayersheide

Dinsdag 14 en dinsdag 28 september 2021.

We starten het landschapsbeheer seizoen weer op de Fayersheide waar we onder andere opslag verwijderen in de stukken waar de heide zich al mooi ontwikkeld. Iedereen die een handje wil helpen bij het in stand houden van onze gevarieerde natuur is welkom. In september werken we 2 ochtenden op de Fayersheide

We starten om 9.00 uur op Fayersheide aan de Walstraat bij Vriezenveen.
Er wordt gewerkt tot 12.00 uur. Voor gereedschap, koffie en thee wordt gezorgd.
Meer informatie is te verkrijgen bij Herman Stevens (tel.:0652786351) of Gerrit Schepers (0651299105)

KNNV Fotogroep

Maandag 19 september 19:30uur tot ca 22uur
Locatie: gebouwtje Kruidentuin

Deze maandag start de fotogroep het seizoen 2022-2023 weer. Op 20 augustus hebben we in de Wieden met een deel van de groep al libellen gefotografeerd. Samen bespreken we de resultaten. En Jolanda zal deze avond iets meer vertellen over de mogelijkheden van de macrofotografie.
Bij de fotogroep is nog ruimte voor 1 of 2 nieuwe leden, dus kom gerust een keer kijken of het iets voor jou is. Kijk even op onze website voor meer informatie.

Extra morgen landschapsbeheer 20 september 2022

Landschapsbeheer Veenschap Hazenpad

Mede door onze inzet is in het Veenschap op steeds meer plaatsen weer bloeiende heide te zien. Nu is het zaak deze zoveel mogelijk vrij van berkenopslag te houden. Het blad zit nu nog aan de berkenboompjes. Die zijn dus in de heide nog goed te vinden om ze te verwijderen.

We starten om 9.00 uur aan het Hazenpad nabij het vliegveldje.
Er wordt gewerkt tot 12.00 uur. Voor gereedschap, koffie en thee wordt gezorgd.
Meer informatie is te verkrijgen bij Herman Stevens (tel.:0652786351) of Gerrit Schepers (tel: 0651299105)

Excursie opzoek naar rood met witte stippen

Zaterdag 24 September 2022.

Excursie op de landelijke dag van de Vliegenzwam

De Vliegenzwam is de meest aansprekende paddenstoel van Nederland. De soort figureert in veel strip- en kinderboeken en is bekend van het kinderliedje 'rood met witte stippen'. Vraag een kind een paddenstoel te tekenen en je krijgt deze soort. De Vliegenzwam is een zogenaamde ectomycorrhiza-soort. Dat wil zeggen dat de schimmel samengroeit met wortels van bomen, waarbij water en suikers worden uitgewisseld en zowel de schimmel als de boom voordeel hebben. De Vliegenzwam groeit samen met vooral berken, eiken en dennen, maar kan ook bij andere loof- en naaldbomen groeien.

In 2022 is de Vliegenzwam de Paddenstoel van het Jaar (zie ook NatureToday). Om deze soort in het zonnetje te zetten organiseren de NMV, KNNV, Waarneming.nl en IVN een grote publieksinventarisatie om de verspreiding van de Vliegenzwam in kaart te brengen. Geef uw waarnemingen hier door!

We gaan op zoek in het Eerder Achterbroek waar we natuurlijk ook andere paddenstoelen zoeken. Terwijl we ook letten op alles wat we zoal tegen komen.

Verzamelen: 09:00 uur op het Manitobaplein in Vriezenveen of om 9:20uur op de P-plaats aan de Janmansweg 15, 7683 SG Den Ham.

Noteer voorlopig ook deze data alvast in je agenda.

Excursies en samenkomsten:
Zaterdag 8 Oktober 2022 Vogelexcursie Weerribben en Wieden.
Zaterdag 22 oktober 2022 Herfst excursie naar Zandstuvebos
Zaterdag 12 november 2022 Excursie naar de Velderberg
Maandag 21 november 2022 Fotogroep avond
Zaterdag 17 december 2022 Gezellige midwinter kerstwandeling
Zaterdag 7 januari 2023 Nieuwjaarsborrel bij de Educatieve kruidentuin
Zaterdag 14 Januari 2023 Vogelexcursie Flevopolder en Oostvaardersplassen.
Maandag 16 januari 2023 Fotogroep avond

Landschapsbeheer:
Dinsdag 11 en 25 oktober 2022 Landschapsbeheer Veenschap
Zaterdag 5 november 2022 Nationale natuurwerkdag met Scouting
Dinsdag 15 november 2022 Landschapsbeheer Veenschap
Dinsdag 29 november 2022 Landschapsbeheer Veenschap
Dinsdag 13 december 2022 Landschapsbeheer Veenschap
Dinsdag 10 en 24 januari 2023 Landschapsbeheer Veenschap
Dinsdag 7 februari 2023. Beheer faunapassage nabij De Pollen

Verslag excursie Fayersheide

Quercus cerris

Zaterdag 13 augustus

Vier mensen melden zich bij de parkeerplaats van de Fayersheide aan de Walstraat. We worden verwelkomd door Gerrit Schepers, onze expeditieleider van vandaag .Gerrit begint met een verontschuldiging: ik weet niet zoveel van plantjes en andere dingen die hier groeien en bloeien op de Fayersheide en onze specialisten Herman/Geert en Johan zijn verhinderd. Dus jullie moeten het maar met mij doen. Wij zien het probleem niet zo, het zal vast wel goedkomen. Vier deelnemers, maar gezien de vakantietijd is dit logisch. Naar achteraf bleek was 1 van de 4 deelnemers hier nog nooit geweest, dus voor hem was alles nieuw.

Dit laatste gegeven blijft mij iedere keer weer verwonderen. Het valt mij telkens op dat vele mensen, ook autochtonen, de Fayersheide helemaal niet kennen terwijl dit unieke gebied vrijwel om de hoek ligt. Gezien de tropische omstandigheden kiest Gerrit ervoor om in de Bufferzone te beginnen. Het is nu nog relatief koel en nog geen brandende zon. We krijgen uitleg over dit gebied en waarom dit hier is aangelegd. Ook zien we dat het recent deels gemaaid is door de loonwerker. Het valt verder op dat er hele stukken ontdaan zijn van opkomende wilgen en elzen. Al het materiaal is keurig verzameld en als grote vracht afgevoerd. Dit komt het gebied ten goede omdat zo de gewenste verschraling tot stand komt. In tegenstelling tot eerder heeft de huidige beheerder meer aandacht en een andere visie voor de wijze van beheer van de Bufferzone. Voortschrijdend inzicht in het beleid en dat werpt zijn vruchten af. Langzaam lopen we in de richting van het uitzichtpunt. Onderweg valt het op dat de heide zich hier ook mooi ontwikkelt. De oude zaadbanken in de ondergrond bevatten gelukkig nog genoeg zaad om dit te bewerkstelligen.

Aangekomen bij de heuvel vertelt Gerrit dat deze veel te lijden heeft gehad van de koeien die er destijds op liepen. Inderdaad ziet het er allemaal wat gehavend uit. Maar gelukkig zijn de runderen hier verleden tijd (ook gewijzigd inzicht), hetgeen het hele gebied ten goede komt.
Op naar boven en daar krijgen we de vraag voorgelegd: wie weet wat dit is? Gerrit pakt een paar verdroogde stukjes op van de rupsband van het daar als kunstwerk opgestelde dragline onderstel. We weten het niet.

26 april 2019

We staan bij een Moseik, vertelt Gerrit. En die heeft hele andere napjes op de eikel dan het bekende petje.
De Latijnse naam van deze eik staat boven dit artikel. We lopen verder naar de heide aan de noordkant van de Fayersheide. Gelukkig is het hier niet zo kurkdroog. Dit komt ten goede aan de klokjesgentiaan. Deze staat er overvloedig en prachtig bij. We gaan er voor door de knieën om een paar foto's te maken.

Ook de dopheide profiteert van de vochtige ondergrond. Langzaam lopen we in de richting van het gebiedje vlak bij het vennetje waar de mensen van de KNNV vele uren energie in onderhoud van de brede randzones steken. Prachtig, de struikheide bloeit volop. Maar net voor we daar aankomen worden we gewezen op een mooi stukje met de blauwe knoop in volle bloei. Natuurlijk gaan we onder leiding van Gerrit op zoek naar de uitgebloeide resten van de zonnedauw, het vetblad en orchideeën.
Gelukkig vinden we de resten van deze unieke en zeldzame planten.

Terwijl we teruglopen kijk ik nog een keer om me heen. Het geeft een fijn gevoel hoe we als FHB (FayersHeide Brigade) een bijdrage hebben kunnen leveren aan het vrijwillige beheer van dit gebied Met boswachter Marc Kuijer van Staatsbosbeheer liep ik deze week door het gebied om de klussen van komend seizoen te bekijken. Nog een klein stukje Hans en jullie zijn na vele jaren "rond". Dan beginnen we weer vooraan, want deze parel midden in een agrarisch gebeid verdiend het om in stand en beschermd te blijven zei ik. En het mooie is dat we dat met zijn ALLEN doen en daarmee wil ik ook zeker SBB, KNNV en de gemeente Twenterand (Bufferzone) noemen.
Ieder heeft zijn eigen aandeel en specialiteit en met ons vieren vormen we een prachtige symbiose.

Hans Kamerling (coördinator Fayersheide Brigade)

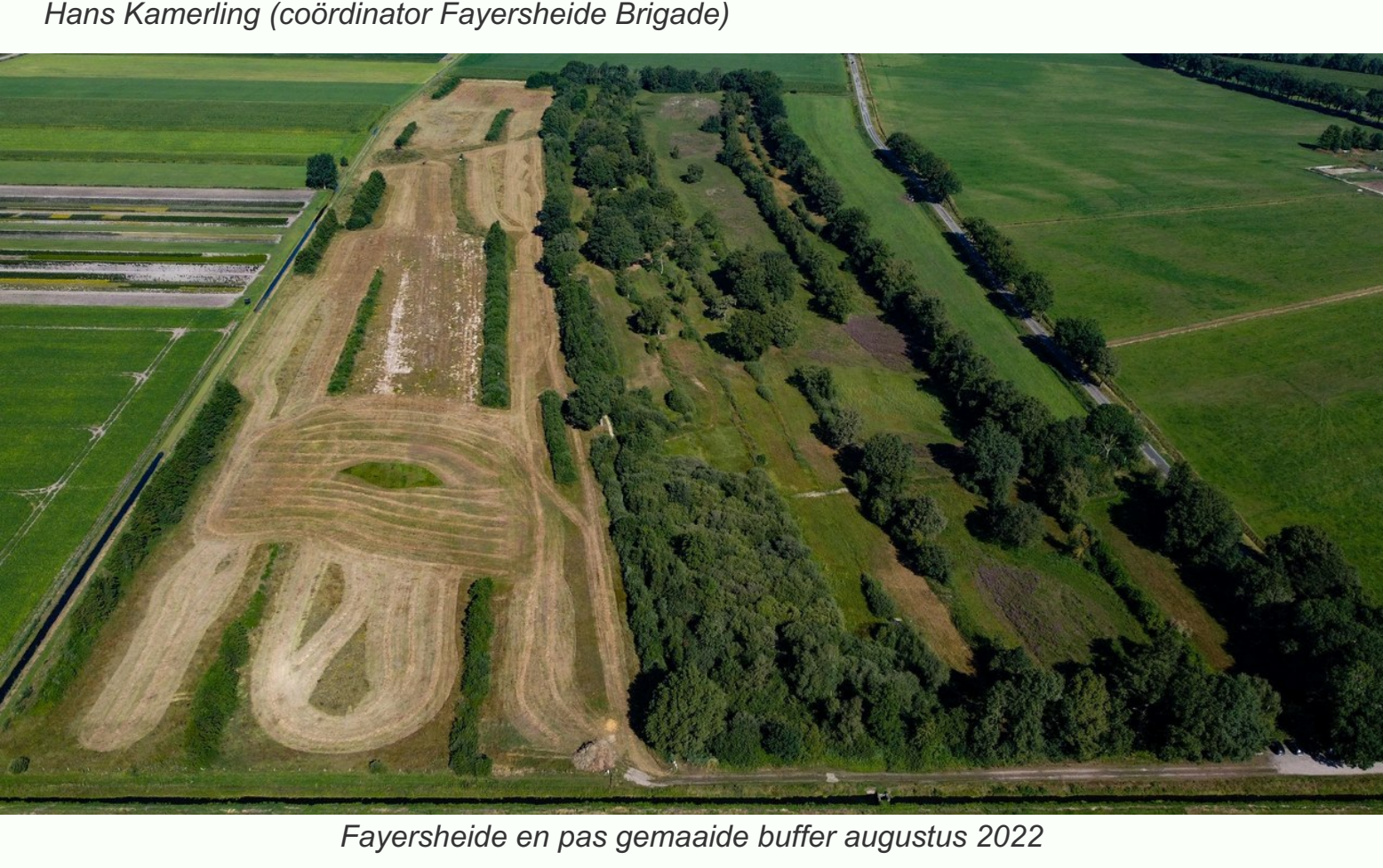

Fayersheide en pas gemaaide buffer augustus 2022

Duif is dood

Daar lag ze dan, onder onze linde. Dood, en met een lelijke wond aan de buik. Een dag eerder was er weer driftig geknald, hier aan de overkant van de weg. Dat gebeurt met regelmaat in deze tijd van het jaar. Veel wild raakt op, maar houtduiven, die zijn er nog zat. Nog wel. We dachten dat eerder ook van eenden, konijnen en hazen.

We horen de salvo's altijd met gemengde gevoelens aan, want ze broeden bij ons in de tuin, en genieten daar enorm van. Dit jaar zelfs twee paar, de doffers hadden het voortdurend met elkaar in het vet. Pas was er nog een nest met twee jongen laag in een struik, deze zijn allebei uitgevlogen. Daarop werd begonnen aan een nieuw nest hoog in de klimop, voor ons onzichtbaar. Maar daar is het nou dus stil. Hopelijk zaten er nog geen jongen op, die zullen het verlies van in ieder geval één ouder niet overleven.
Ik weet het, het mag, als je de papieren ervoor hebt. Maar het slaat natuurlijk nergens op, schieten op vogels die volop in het broedseizoen zitten. Met schadebestrijding heeft het niets van doen, ze komen altijd pas na de oogst, de geweren. Weidelijk is altijd de term die gebruikt wordt bij de schutterij, daar is hier helemaal geen sprake van. Het is lang niet de eerste duif die niet teruggevonden wordt. Aangeschoten duiven vliegen nog een eindje door tot ze een bosrand tegenkomen, daar vinden ze hun einde. En als ze jongen hebben, die ook.

Dit is een zuivere vorm van plezierjacht. Op beesten schieten omdat er toch genoeg van zijn, en het zo'n beetje de laatste van de bejaagbare soorten zijn, je zou het als volwassen mens toch niet moeten willen.
Heel triest!
Geert Euverman

Stikstof is geen probleem

Daar kijkt u van op: **stikstof is geen probleem**. Bijna 80% van de lucht die we in- en uitademen bestaat uit stikstof. Waarom doet iedereen dan zo moeilijk? Omdat stikstofdeeltjes zich kunnen binden aan zuurstofdeeltjes en aan waterstofdeeltjes. Dan ontstaan nieuwe stoffen: stikstofoxiden en ammoniak. Die verbindingen heten 'reactief stikstof'. Wat iedereen eigenlijk moet zeggen is: 'het reactieve-stikstof probleem'. Alleen dan worden de zinnen ingewikkeld.

Een te hoge neerslag van reactieve stikstoffen leidt tot verzuring, waardoor voedingsstoffen uit de bodem verdwijnen. Het zorgt er ook voor dat plantensoorten verdwijnen die slecht tegen stikstof kunnen, net als diersoorten die afhankelijk zijn van deze planten. Het leidt tot een afname van planten, insecten en vogels. Een paar kunnen we er wel missen, maar niet de enorme aantallen die we nu zien verdwijnen. Ecosystemen zijn ontstaan in vele miljoenen jaren. Wij, rentmeesters, breken dat in 100-200 jaar af.

Ammoniak komt vooral uit de uitwerpselen van dieren en is het meest schadelijk. Stikstofoxiden, komen van uitlaatgassen van auto's, vliegtuigen, fabrieken en woningen. En beide dragen ook in hoge mate bij aan fijnstof, lage kwaliteit water en opwarming van de aarde. De hoeveelheid reactief stikstof is al 20 jaar veel te hoog in Nederland. Met dank aan de landbouwlobby die geld en groei belangrijker vindt dan gezondheid en welzijn van mens en dier. En nu moeten we "opeens" een inhaalslag maken omdat mensen het niet langer pikken dat hun gezondheid en de toekomst van hun kinderen kapot wordt gemaakt. De rechter moest er wel aan te pas komen, want een deel van de politiek wilde gewoon doorgaan op de weg naar de afgrond.

Het gaat niet om natuur of om een plantje of beestje meer of minder. Het gaat om een leefbare wereld voor komende generaties.

Wim Hilderink, Milieuraad Den Ham-Vroomshoop,
contact: natuurkijk@gmail.com

Minder vliegen zou alleen in Nederland al miljoenen euro per jaar aan extra stroom opleveren.

Vliegen is slecht voor het klimaat. Zo is het vliegverkeer in Nederland goed voor ongeveer 6 procent van onze broeikasgasuitstoot. Maar vliegtuigen beïnvloeden het klimaat ook op een andere manier: hun condenssporen houden het zonlicht tegen en zorgen er zo voor dat bezitters van zonnepanelen minder schone energie kunnen opwekken. En dat betekent weer dat we meer energie moeten opwekken met bijvoorbeeld kolen.

Inmiddels blijkt het verschil flink groter: tot 10%. "In heel Nederland hebben we inmiddels echter panelen staan met een totaal vermogen van meer dan 7 GigaWatt, 2,5 miljoen keer zo veel als mijn panelen. Oftewel: dat vliegen kost ons alleen in Nederland nu al 130 miljoen euro per jaar aan gemiste stroom." schrijft energieblogger en columnist Vincent Dekker op de discussie-website Joop.nl. in 2020 al.

Uitnodiging bijeenkomst zwerfafvalvrijwilligers - 14 september 2022

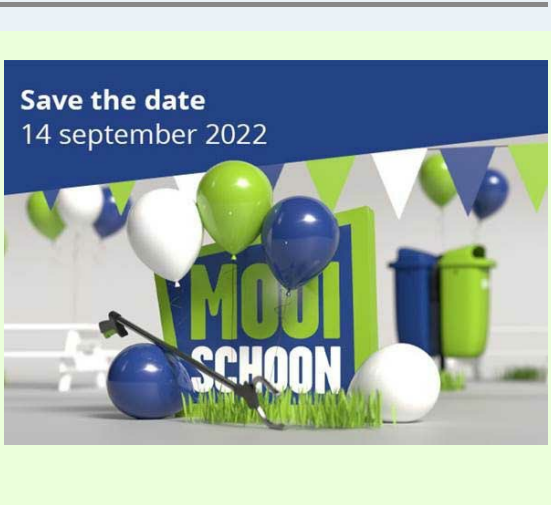

Beste zwerfafvalvrijwilligers,

Om jou en de andere vrijwilligers daarvoor in het zonnetje te zetten, je te informeren en te inspireren organiseert de gemeente Twenterand en het zwerfafvalprogramma Mooi Schoon van ROVA op woensdagavond 14 september een gezellige en informatieve bijeenkomst.

De gemeente waardeert ook jouw inbreng. Heb je nu al een vraag, opmerking of suggestie? Bijvoorbeeld: waar kan ik nieuwe zakken krijgen, zijn er ook apps voor zwerfafval beschikbaar of waar kan ik zwerfafval naartoe brengen? Dan horen zij dat graag vooraf. Je kunt je vraag/opmerking/suggestie aangeven op het aanmeldformulier.

De bijeenkomst wordt gehouden op de gemeentewerf, Aziëlaan 16, Vroomshoop van 19.00 - 21.00 uur. Het programma:

- Opening en welkom
- Faciliteren zwerfafvalvrijwilligers
- In gesprek over de ingebrachte vragen/opmerkingen/suggesties
- Afsluiting

Ken je mensen die ook zwerfafval opruimen? Ook zij kunnen zich aanmelden met het online aanmeldformulier.

Ben jij er ook bij? Meld je dan uiterlijk 9 september aan via deze link

---

Vriezenveen schoon

Al jaren bestaat de werkgroep Vriezenveen Schoon van de KNNV die zich inzet voor een zwerfvuil vrij dorp. De laatste tijd worden de routes vastgelegd door gebruik te maken van de App Helemaal groen van de bedenker en initiatiefnemer Jaap de Boer, gepensioneerd dierenarts in het Gelderse Geesteren. Informatie hierover staat op de site van Helemaalgroen.

In 2022 is in Twenterand al bijna 4800 km door deze kanjers afgelegd om de rotzooi van een ander op te ruimen.

Wil je ook een keer mee lopen of wat meer informatie stuur dan een mail naar de werkgroep

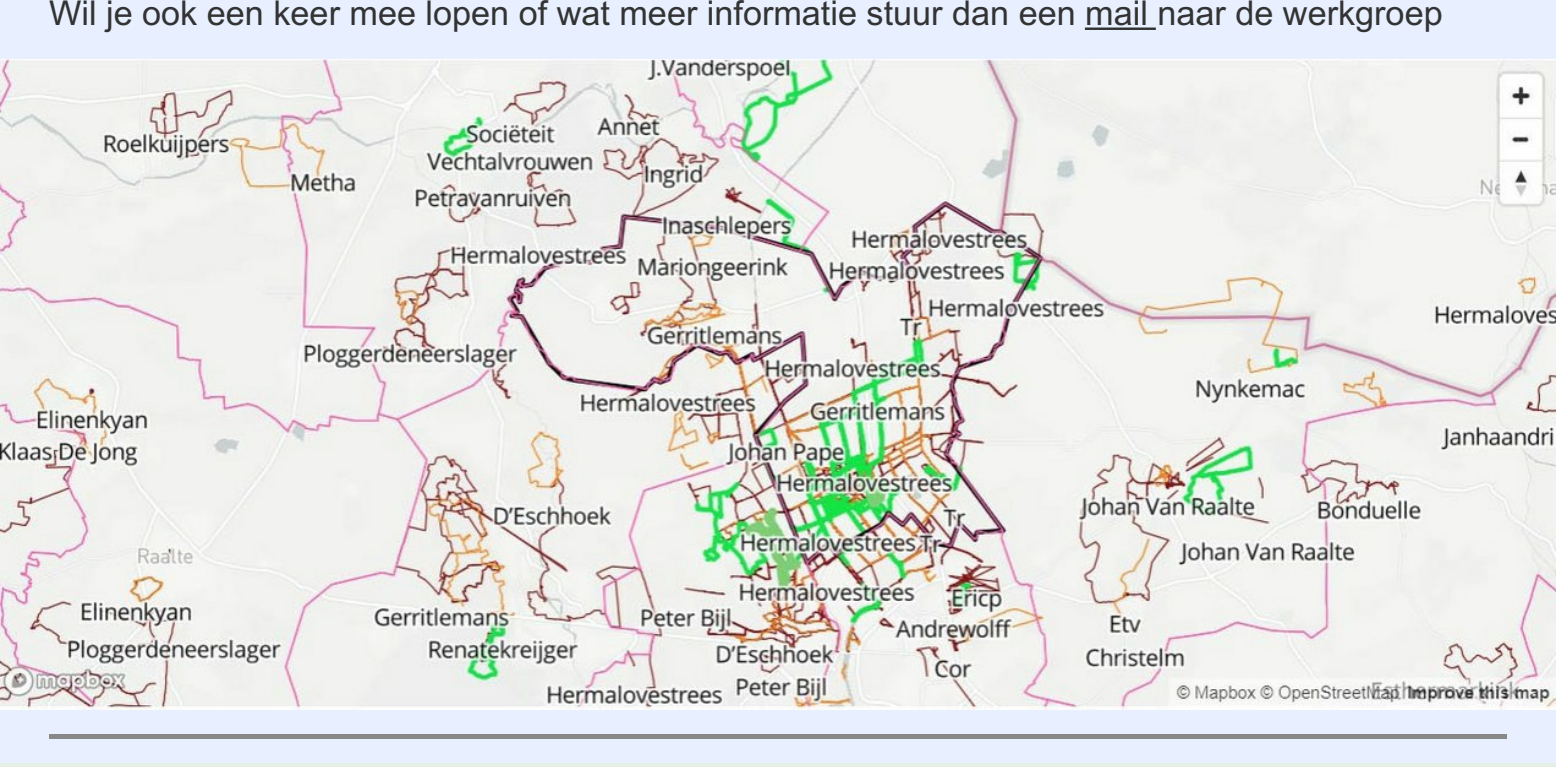

Verspreidingsonderzoek gladde slang

De gladde slang is een zeldzame slangensoort die in Overijssel nog maar op twee plekken leeft, in het Wierdense Veld en in de Engbertsdijksvenen. In de Engbertsdijksvenen worden hooguit enkele gladde slangen per jaar gezien. De meeste waarnemingen zijn aan de noordzijde van het gebied gedaan, maar waarschijnlijk komt de soort op meer plekken in het gebied voor. Om in relatie tot het aanstaande kadeherstelproject gladde slangen te kunnen beschermen wil Staatsbosbeheer graag weten op welke plekken in het gebied nog meer gladde slangen verblijven. Om op die vraag antwoord te krijgen heeft Staatsbosbeheer aan RAVON verzocht om een inventarisatiemethodiek op te stellen zodat gladde slangen kunnen worden geïnventariseerd. Gladde slangen leven uiterst verborgen en zijn daarom slecht vindbaar.

Om ze beter te kunnen vinden wordt gebruik gemaakt van zogenaamde reptielenplaten. In augustus zijn door RAVON en Staatsbosbeheer 600 reptielenplaten verdeeld over vier transecten in het hoogveengebied neergelegd. Deze transecten worden enkele keren per week gecontroleerd door vrijwilligers die lid zijn van de KNNV of de Telgroep Engbertsdijksvenen. Tijdens een eerste controle vond boswachter Rick de Ruiter al een juveniele gladde slang onder een reptielenplaat. Hopelijk worden de komende tijd door de vrijwilligers meer waarnemingen van gladde slangen gedaan en krijgen we beter in beeld waar deze dieren zich schuil houden.

Waarnemingen van gladde slangen en overige reptielen zoals adder of levendbarende hagedis mogen worden doorgegeven aan Rick de Ruiter. R.deruiter@staatsbosbeheer.nl

Rick de Ruiter
Senior boswachter ecologie

Aardbeien en bestrijdingsmiddelen

Aantal en gemiddelde gehalte bestrijdingsmiddelen in aardbeien uit supermarkten daalt niet
Positief effect van keurmerk `on the way to PlanetProof´ niet te herkennen

Ondanks alle duurzaamheidprogramma´s bij supermarkten, werpt het beleid voor aardbeien volgens PAN-NL nog te weinig vruchten af.

Pesticide Action Network Netherlands

Uit een steekproef van bestrijdingsmiddelen in aardbeien van supermarkten 2022 is de tendens dat ten opzichte van 2021 het gemiddelde aantal aangetroffen stoffen per monster en het gemiddeld gehalte iets is gestegen. Bij Coop werden het hoogste aantal residuen en het hoogste gehalte in aardbeien uit open teelt aangetroffen. Het keurmerk `on the way to PlanetProof´ bij Aldi en Jumbo scoort niet beter dan andere gangbare aardbeien. Een positief effect van het keurmerk is niet te herkennen.

On the way to PlanetProof in middenmoot
Aardbeien van Aldi en Jumbo met het keurmerk `on the way to PlanetProof´ vormen qua aantal en gehalten van bestrijdingsmiddelen de middenmoot (aantal residuen resp. 3 en 4; gehalte resp. 1,10 en 0,44 mg/kg). Een mogelijk positief effect van het keurmerk "on the way to PlanetProof" op aardbeien van Aldi en Jumbo is niet te herkennen in een lager aantal aangetroffen en gehalte residuen van bestrijdingsmiddelen.

Zelfs lichte stijging
Werden in 2021 in de aardbeienmonsters 13 verschillende stoffen gevonden, dit jaar zijn het er 19 (toename met 50%). In het onderzoek in 2021 zijn er gemiddeld per monster 3,5 verschillende residuen aangetroffen en in 2022 per monster 3,7. Het gemiddelde gehalte bestrijdingsmiddelen per monster bedroeg in 2021 0,67 mg/kg, en in 2022 is het gemiddelde gehalte 0,75 mg/kg. Ten opzichte van het onderzoek van 2021 is de tendens dat in de steekproef van 2022 het gemiddelde aantal en het gemiddelde gehalte aan bestrijdingsmiddelen licht is toegenomen.

Concentratie Coop-aardbeien tienmaal hoger dan Lidl
In deze steekproef zijn de aardbeien van Coop gemiddeld met het hoogste aantal residuen (7) en het hoogste gehalte (1,51 mg/kg) besmet. In aardbeien van Lidl en AH zijn het minst aantal residuen (gemiddeld 2,3 per monster en supermarkt) gevonden. Het gemiddeld gehalte in de 3 monsters van Lidl is het laagst, 0,17 mg/kg (factor 10 lager dan Coop), gevolgd door Albert Heijn met 0,357 mg/kg.

Overschrijding Europese norm voor verpakte baby- en peutervoeding
63% van de aangetroffen werkzame stoffen hebben negatieve effecten op de reproductie en ontwikkeling, zijn hormoon-verstorend, kankerverwekkend of mogelijk kankerverwekkend. Bij de onderzochte monsters zijn echter geen wettelijk vastgelegde maximale residu limiet (MRL) overschreden. Desondanks zijn uit voorzorg gangbare aardbeien voor zwangere vrouwen, baby's, peuters en kinderen niet aan te bevelen. Met uitzondering van één monster, overschrijden alle onderzochte aardbeien monsters de Europese norm voor verpakte baby- en peutervoeding. Op de verpakking van de betreffende aardbeien in de supermarkten staat echter volgens PAN-NL ten onrechte niet vermeld dat deze aardbeien niet geschikt zijn voor consumptie door zwangere vrouwen, baby's, peuters en kinderen.

PAN-Nederland heeft als doel het gebruik van schadelijke bestrijdingsmiddelen uit te bannen. Hun visie is een wereld waarin mens en natuur niet aan schadelijke chemicaliën wordt blootgesteld, een samenleving met een intacte biodiversiteit en gezond leefmilieu voor iedereen waarbij het voorzorgsprincipe wordt gehanteerd. Het gebruik van bestrijdingsmiddelen zal tot een uitzondering moeten gaan behoren. Uiteindelijk zullen alle synthetische bestrijdingsmiddelen vervangen moeten worden door niet-chemische methoden.

Op de website van Pesticide Action Network Netherlands is het hele onderzoeksraport te vinden

---

HOOGVEENHERSTEL
Engbertsdijksvenen

In en om de Engbertsdijksvenen staat de komende tijd nog veel te gebeuren. Om op de hoogte te kunnen blijven is een speciale website beschikbaar. Bekijk de site via deze link

---

Heeft u iets bijzonders gezien en wilt u dit delen met de lezers van de nieuwsbrief? Stuur dan een kort bericht met evt. een foto (jpeg) als aparte bijlage naar de redactie
Dat kan via het mailadres: vriezenveen.knnv@gmail.com

Mocht je deze gratis nieuwsbrief doorgestuurd krijgen aarzel niet je zelf vrijblijvend op te geven zodat je hem zelf ook krijgt.
Dat kan via deze link of maak gebruik van de QR code hiernaast.

De KNNV afdeling Vriezenveen kent zowel KNNV-leden als excursieleden/donateurs. Ze organiseert jaarlijks wandelingen, landschap-, planten-, vogel-, insecten- en paddenstoelenexcursies. Verder worden lezingen gehouden. De afdeling doet inventarisatiewerk en verwerkt de gegevens in rapporten.
De afdeling heeft werkgroepen voor: vogels, natuurbescherming, landschapsbeheer, "Vriezenveen schoon", natuurfotogroep -en "Educatieve Kruidentuin". De laatste is gelegen achter sportcentrum De Stamper te Vriezenveen-Midden.

link naar onze site: vriezenveen.knnv.nl

Deze e-mail is verstuurd aan {{email}}.• Als u geen nieuwsbrief meer wilt ontvangen, kunt u zich hier afmelden. • U kunt ook uw gegevens inzien en wijzigen. • Voor een goede ontvangst voegt u webmaster@vriezenveen.knnv.nl toe aan uw adresboek.

Laposta